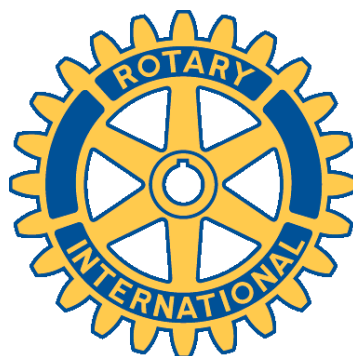

MÅNEDSBREV

SKJEBERG ROTARYKLUBB

Så starter vi på mars måned og 2/3 av nok et Rotaryår er tilbakelagt.

Så langt har vi fortsatt med høyt fremmøte på våre møter noe som skyldes at vi trives i vårt samvær. Vi i programkomiteen tror også at gode foredrag av interessante personer også bidrar. Det skal jobbes godt med programmene for hver uke slik at de blir attraktive å møte frem til.

Vi er glade for at mange av klubbens medlemmer bidrar med tips om emner og foredragsholdere. Et slik engasjement gjør at vår jobb blir noe enklere. Et av tipsene ble til en tur ut i det grå!! Hvor vi endte opp i å besøke Sarpsborgs eldste hus. Det tradisjonelle møtet «Ut i det Blå» blir om ikke så lenge. I år har vi invitert de fire aktuelle komiteer til å være ansvarlig for hvert sitt møte. Det har vi satt pris på. Vi har også innført klubbmesterskap i Quiz - hvor 3 av 4 omganger er gjennomført. Oppmøte på disse konkurransedagene tilsier at Quiz er gøy. Oh- hvor mye vi vet eller ikke vet. Som f.eks. hvor mange broer det er over Glommavassdraget i Sarpsborg.

Vi gjenopptar peismøter som vi tradisjonelt alltid har hatt før påske og som vi ikke hadde forrige år. Denne gangen skal vi bl.a. diskutere klubblokale da vi har vært på befarings på nytt sted på Ise. Kanskje vi skal ha vårt eget?

I disse dager med Ski-VM i Seefeld minnes noen av oss forrige gang Ski-VM ble arrangert der nede. Hvor vår gjest i november Per Bergerud ble verdensmester i stor bakke og i tillegg tok bronsemedaljen i normalbakken (som han verdsatte like høyt). I 2019 leder Per Bergerud Østfolds første landbaserte VM arrangement: VM i orientering hvor Sarpsborg er vertskap. Vi lot oss alle imponere over kunnskapen hans i de mange detaljer som inngår og som det skal være kontroll over. Men han er en dreven og dyktig leder av slike store arrangementer. Frivillige mannskaper trengs og ønskes. Vi kan alle melde oss.
Forts.....

Nr. 8 Årgang 43 Februar 2019

Klubbinformasjon:

Charterdato: 22. mai 1975
Møtested: Skjeberg Rådhus (Kantina)
Møtetid: Onsdag kl. 19.00

Styret:

President: Einar Gundersen
Innk. President: Per Inge Magnusen
Sekretær: Ole Kr. Laengen
Kasserer: Rune Larsen
Past President: Morten Pehrson
Styremedlem: Jørgen Winsvold

Månedsbrevkomité:

Per Brevik – Per Halvorsen – Arne Nielsen –
Morten Pehrson – Søren Pyntlund – Per Chr.
Solberg

Stoff til månedsbrevet:

Per Brevik
Løkenveien 17
1743 Klavestadhaugen
913 67 848
[e-post: perbrevik46@gmail.com](mailto:perbrevik46@gmail.com)
www.skjeberg.rotary.no

Møteprogram:

Mars	
01.3	Ost- og vinaften
06.3	SA- 90 år v/ redaktør Bernt Lyngstad
13.3	Peismøter
20.3	Oppsummering fra peismøtene
27.3	Nytt fra Sri Lanka v/ Jan Willy

En annen kjendis har vi også hatt på besøk: TV2 journalist og forfatter Jan Ove Ekeberg. Vikingkonge forfatteren. Takk også til Kristine Låke fra Norsk Gjenvinning som kom helt fra Asker. Hun sjarmerte oss alle med stor kunnskap og gode svar tross kort tid i NG. Likeså lederen av Kirkens bymisjon. Programkomiteen tror vi har truffet helt ok også dette året.

Kai & co

Referat fra klubbmøte 6. februar 2019

Møtested:	Skjeberg Rådhus
Program:	Borregaards nye lager v/Øistein Brodal
Tilstede:	80.6 %
Gjester:	Berit Brodal
Fødselsdager:	Per Brevik 1/2
Referent:	Arne Nielsen

Tor Otto: Etterlyser matriklene fra 2001 – 2004. Ost og vinaften 1. mars

Dagens tema er nyheter om Borregaard og da spesielt bio-raffineriet.

Dagens foredrag handler om historien hvordan de begynte å produsere lignin.

Avanserte kjemiske løsninger fra bærekraftige og fornybare råvarer.

Borregaard har 60 % av markedet noe som innebærer at de bestemmer markedsprisen.

Mange forsøker å kopiere suksessen til Borregaard, men da har de en lang vei å gå.

Visste dere at cellulose brukes til softis, dataskjermer, telefon-skjermer og mye annet.

Gran blir til spesial cellulose, cellulose fibriller, ligning og vanillin,

Ligning brukes til betong-tilsetning, dyrefôr, jordbruks-kjemikalier, batterier, brikettering, jordforbedring - utgjør 48 % av omsetningen og de har fabrikker over hele verden.

Verdens største globale produsent, bærekraftig og allsidig, vanskelig å kopiere.

Strategien er å erstatte olje - fra sort til grønt karbon.

Nytt lignin-lager på Øra. 13 eksterne lager-lokasjoner. Alt dette samles nå på Øra. 4200 transporter ut fra lager, derav 2400 via eksterne. Reduseres til 1500 transporter. All eksport skjer via sjøfrakt i containere.

Det nye lageret integreres med containerhavna med nye systemer - Nordens største automatiserte lager. 40.000 lagerplasser, med brann-seksjoner. Tilsvarende 11 - 12 fotballbaner. Lager-styringen beveger seg fra gule lapper til bruk av skannere og strekkoder. Tar ikke i bruk alle seksjonene til å begynne med, men regner med raskt å måtte ta i bruk hele bygget.

Regner med stiv kan komme på bedriftsbesøk utpå høsten.

Borregaard investerer 250 MNOK i dette prosjektet. Ønsker å redusere fotavtrykket på miljøet ved å redusere tungtransporten på verdiene. Man vurderer også annen transport enn trailere ned til Øra. Man ser også på elektriske trailere eller med brenselceller. Også vurdert roboter vannveien.

Ingen statlige støtter til prosjektet, men kun til forskning. Investerer også i en ny fabrikk i Florida sammen med en av konkurrentene, men Borregaard eier teknologien.

Referat fra klubbmøte 13. februar 2019

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Norilia v/Tufan Yurt
Fødselsdag: Jan Willy Damsleth 10. februar
Tilstede: 84,2 %
Referent: Morten Pehrson

Presidenten åpnet møtet og ønsket kveldens gjest og foredragsholder, Tufan Yurt, velkommen. Jan Willy Damsleth hadde fødselsdag 10.februar og presidenten benyttet anledningen til å ønske Jan Willy og Jørgen god tur til Sri Lanka.

Tufan Yurt, 43 år og opprinnelig fra Tyrkia, har jobbet 16 år i Norilia - nå som fabrikksejef i Skjeberg. Tufan snakket flytende norsk mye takket være sin norske kone som hadde meldt han på norsk-kurs før han kom til Norge.

Norilia er et datterselskap av Nortura og foredler bi-produkter fra kjøttproduksjon. Anlegget i Skjeberg tar imot huder og skinn fra hele landet, og hovedoppgaven er å trimme og salte skinnene før eksport til garverier verden over. Skjeberg behandler noen av verdens beste skinn som videreforedles av andre til blant annet eksklusive skinnvesker (Prada, Hermés). Eller som Tufan uttrykte det: "Fra Skjeberg til catwalken".

Selskapets målsetting er å være bedre enn alle andre; "Norsk hud er best i verden!". Kvalitetssikring tas på alvor og god kultur i alle ledd har fokus. Bi-produkter blir til plussprodukter, det finnes ikke noe som heter avfall.

Den høye kvaliteten på norske skinn skyldes også få parasitter på grunn av kaldt klima, lite skader på skinnene grunnet piggrådforbud og korrekt nedkjøling og behandling under hele prosessen. Dessuten står dyrehelse og dyrevelferd høyt her til lands. Dyra har det godt og norske bønder gjør en god jobb.

I tillegg til Skjeberg har Norilia anlegg i Fredrikstad, Hærland, Gol og Revetal. Forretningsområder fra disse anleggene er eggeskall/hinner, ull, naturtarm, innmat & bein. Kyllingskrog blir konvertert til proteiner og for til pelsdyr, hinner skilles fra eggeskall etter egen patent og brukes som plaster med helbredende effekt eller i skjønnhetsbransjen, naturtarm benyttes i pølseproduksjon.

Norilias visjon: Utnytte dyret til produkter verden har nytte og glede av.

Antall ansatte i Skjeberg varierer mellom 20 og 40 da produksjonen er litt sesongbetont. Mest saueskinn på høstparten. Trivelig arbeidsplass med sykefravær under 3%. På spørsmål fra salen om hvorfor ikke eget garveri i Skjeberg, var svaret at dette vil kreve kostbare renseanlegg. Måtte i så fall samarbeide med annen industri i samme område. Sporbarhet av norske skinn tilbake til gård/ku ble også et tema i spørsmålsrunden, men der er det fortsatt en vei å gå. Tufan kunne imidlertid informere om at han nå deltar i et forsknings-prosjekt sammen med Sintef på sporing av skinn, for eksempel ved hjelp av en chip/brikke.

Tufan avsluttet et meget interessant foredrag og fikk velfortjent applaus og en vinflaske for innsatsen. Det var spennende å høre hva Norilia har fått til innen innovasjon, verdiskapning og utnyttelsesgrad av dyreskrotten!

Referat fra klubbmøte 20. februar 2019

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Digital arv og digital fremtid
Møtt i andre klubber: Jens Grønnerud, Tune
Tilstede: 81,1 %
Referent: Søren Pyntlund

Presidenten byder på velkommen til kveldens program:

- Ole Kristian – Club Visioning
- Per Brevik – Hva er din digitale arv?
- Øistein Brodal – Digitalisering versjon 4.0

Ole Kristian – Club Visioning

Det er nå gått et 1 år siden at vi gjennomførte seminar Club Visioning. Ole Kristian poengterer at denne jobben fortsatt må ha riktig og tilstrekkelig fokus for å oppnå målsetningene våre. Hvis ikke dette prioriteres er vi ikke lenger om 2 år enn der vi står i dag.

A Klubbens overordnede visjon og strategi.

1. Interessante foredrag og bedriftsbesøk
2. Positiv presseomtale
3. Gode prosjekter for lokalsamfunnet

B. Klubbens størrelse og øvrige kjennetegn

Antall medlemmer 40-45

1. Flere flerkulturelle medlemmer
2. Har rekruttert flere næringslivsledere
3. Har 5 damer av 45 medlemmer

C. Klubben som helhet inkl. D1. klubbtenesten

1. Opprettholde høy rekruttering gjennom gode programmer
2. 3 bedriftsbesøk i året
3. Månedsbrevene opprettholdes

D2. Yrkestjenesten

1. Seminar for gründere
2. Yrkesforedrag også fra gjester
3. Møter om yrkesetikk

D3. Samfunnstjenesten

1. Vi er tildelt et område for strandrydding
2. Hafslund alléen fortsetter
3. Aktivitetsdag for våre nye landsmenn

D4. Ungdomstjenesten

1. 1 til 2 på RYLA-seminar pr. år
2. Årlig samling for tidligere RYLA-kandidater
3. Stipend til ungdom for utdanning/ungt entreprenør-skap

D5. Internasjonal tjeneste

1. Fullføre Thailand-prosjektet
2. End Polio Now
3. Utvikle samarbeid med klubb i Thailand

E. Innsamlede penger til prosjekter

1. 50/50 fordeling til internasjonal og lokale prosjekter
2. Kr. 30.000 til Ridderdagene
3. Selge andelsbrev for Thailandprosjekt, kr. 90.000

F. Bidrag til TRF og andre prosjekter de siste 3 år

1. Autogiro: 50% av medlemmene gir mer enn 50 kr/mnd
2. Polio Plus >5.000 pr. år
3. TRF: >400 kr/medlem

G. Innsatsen innen PR og allmennhetens syn på Rotary

1. Folk i Sarpsborg vet hva Rotary står for
2. Åpne møter om aktuelle samfunnsproblemer
3. Informerer pressen om arrangementer

Per Brevik - Hva er din digitale arv?

Det er viktig å ta kontrollen over ditt digitale dødsbo før det er for seint. De fleste av oss har mange ulike digitale kontoer:

Det kan derfor være vanskelig for etterlatte og ha fullt overblikk og få tilgang til mediene hvis avdøde ikke har laget slike opplysninger på et trygt sted.

Det kan være veldig vanskelig og få tilgang til avdødes digitale kontoer hvis man ikke har adgang til avdødes passord. I de fleste tilfeller kan dog pårørende få kontoen slettet hvis dette ønskes.

Vi bør være særlig oppmerksom på dette, så vi ikke skaper unødvendige bekymringer ved bortgang.

Det aller viktigste en kan gjøre er å sikre tilgang familien tilgang til din e-mailadresse og passord for å logge inn. Derved kan familien få adgang til å gjenopprette passord på ulike digitale kontoer.

Hjemmesiden: «Slettmeg.no» er en veldig bra og meget nyttig nettside som gir svar på det meste vedørende sletting av de vanligste mediene.

Tilgang til filer i skyen: icloud etc

Vanskelig å tilgang uten avdødes tillatelse, herunder adgang til email / passord.

Facebook

Her kan man velge om en ønsker å slette eller lukke kontoen etter din død, alternativt at det opprettes en minnekonto. For å få slettet kontoen, må dødsattest sendes inn.

Instagram

Her krever Instagram at du må ha tilgang til en e-mail adresse. Har du ikke passord får du ikke adgang.

Twitter

Mulig å slette profilen fra en vanlig datamaskin.

Snapchat

Det kan være vanskelig å få slettet Snapchat hvis en ikke har tilgang til email.

Til slutt i foredraget viste Per en morsom video med temaet «Man må stole på hinannen» til stor morskap for medlemmene.

Viktig tema som ga hvert enkelt medlem noe å tenke på.

Øistein Brodal – Digitalisering versjon 4.0

Øistein gav oss innføring i den industrielle utvikling som har vært ganske enorm.

Den første industrielle revolusjon begynte på 1700 – 1800 tallet, hvor maskiner i høyere og høyere grad tok over fra håndverk til fabrikkproduksjon.

Den andre industrielle revolusjon startet omkring 1870 tallet og frem til 1970, hvor den 3. industrielle revolusjon kom. Datamaskinene og internettet ble mer og mer viktig.

Automatiseringen av det norske samfunnet går stadig raskere, og vi er nå inne i den fjerde industrielle revolusjon. Det kan gi store utfordringer, men åpner også opp for enorme muligheter

Forutsetninger for 4. generasjons digitalisering

- Høy prosessorkraft og prosessorkoordinering
- Nyutviklede databasemotorer som tenker selv
- Sky Lagring – uendelige mengder data er laget i skya
- Wifi tilgjengelighet og 5G Nett

Mye er nå digitalisert og gjør at vi blir i stand å benytte informasjon og knytte den opp til andre kilder som gir oss bedre innsikt og kan forbedre prosessene.

Kunstig intelligens: Datamaskiner som tenker selv og lærer av sine feil.

Big data: Sterkt verktøy for avanserte analyser, reduserte kostnader, prediksjon, sentralisert innsikt, prosessutstyr

Internet of things: Kjølenskap, selvkjørende biler etc.

Utviklingen går fortere og fortere. Virksomheter må hele tiden utvikle seg og må formå og tilpasse virksomheten, ellers kjører toget videre uten dem.

Presidenten takket til slutt for gode innlegg. Han fortalte en lille anekdote om utviklingen på HMS siden på en av de større virksomheter i byen og hvordan holdning til lukt/ forurensing har utviklet seg gjennom de senere år.

Referat fra klubbmøte 1. mars 2019

Møtested: Golfklubben Opsund
Program: Ost- og vinaften
Tilstede: 50,0 %
Fødselsdager: Rune Larsen 22/2, Herleik Rønningen 27/2
Referent: Per Brevik

Så var det ost- og vinaften igjen, men denne gangen med et sviktende antall påmeldte. Først og fremst dårlig oppslutning og i tillegg flere avmeldinger i siste liten.

For første gang var ikke vår vinguru, Thor Otto med. På grunn av en operasjon og store smerter i ettertid, måtte selv han melde avbud. Men som den ivrige og samvittighetsfulle person han er, var alt på stell når det gjaldt vin og alle opplysninger. Denne gangen måtte vi lese selv, og det var litt rart. Vi savnet Thor Ottos foredrag.

Et gedigent ostebord var også på plass, nydelig arrangert og da aller fleste forsynte seg nok mer enn to ganger.

Vinene denne gang var:

- Laroche Chardonnay L2017 (Hvitvin) Frankrike
- Saladini Pilastro Rosso Piceno 2017 Italia
- Terramia Rosso Toscano, 2016, Italia
- Côtes de Bourg, 2017, Bordeaux Frankrike

Det var ingen avstemning om hvilken som falt best i smak, men ved vårt bord ble det Nr. 2 og 4

Etter hvert som vinsmakingen satte sitt preg på forsamlingen, var det tid for loddsalg, der vi ble oppfordret til å grave dypt i lommeboka slik at regnskapet gikk i balanse.

Det var selvfølgelig en del ost igjen, så to av gevinstene var to fine ostefat sammen med vinflasker og blomster.

Etter kaffe og noe søtt ble det tid til Rosa på ball, som kom etteranmeldt denne gangen, men like kraftfull besunget av en sangglad forsamling.

Vi sender en stor takk til festkomitéen som denne gang var uten sin leder, Jørgen. Han og Jan Willy var på Sri Lanka for å besøke sine fadderbarn og hadde sendt en hilsen til klubben i anledning kvelden.

Mimresiden

KLUBBMØTE 08.02.89

Møteleder   Presidenten
Gjester   2
Møtt i andre klubber   1
Fremmøte   26 medlemmer
Kveldens tema: EN REISE TIL CAPATOS v/Kåre Vastveit

Kåre reiste ettersommeren 1988 til en helt fremmed øy middel-havet sammen med kona og ett vennepar.

"Capatos ligger i Middelhavet mellom RH000S OG KRETA. øya har i dag ca. 6.500 innbyggere, men da befolkningen var på det meste bodde det ca. 65.000 innbyggere på denne karrige og til dels fattige øya. Kåres lysbilledserie gav ett godt innblikk i øyboernes vanskelige levevilkår med landsbyer i bratte fjellskråninger med små eller ingen muligheter for biltrafikk. Ifølge Kåre var øyas innbyggere gjestfrie og hyggelige med en spesiell forkjærlighet for lyse kvinnelige nordboere.

Ref. J-R.L.

Formannen i Norsk Rotaryråd, tidligere D.G. Ole Dokke har lenge hevdet at vi må bevare Rotary som en enkel, effektiv organisasjon som kan drives uten store kostnader.

Jeg deler dette synet. Mitt første halvår som guvernør har ytterligere bekreftet at dette er riktig. Det er klart for oss alle at vi er inne i en Økonomisk nedgangstid og da er reduksjon av kostnader et viktig spørsmål, også for Rotary. I det siste halvår av 1988 har mange Rotarianere i vårt distrikt meldt seg ut. Det kan ha flere årsaker, men vi kan ikke utelukke at presset Økonomi kan være en medvirkende årsak. Dette er et forhold som vi må ha for øye i klubben, på distriktsplan og internasjonalt.

På Council of Legislation som skal finne sted i januar i år er kontingentfastsettelsen en viktig sak. Det foreligger et forslag om en betydelig heving av kontingenten til R.I. De nordiske guvernører har tatt dette spørsmål opp og skriftlig henstilt til Council of Legislation om ikke å foreta noen drastisk kontingentheving. Samtidig ber vi om at det foretas en undersøkelse for om mulig å foreta en rasjonalisering. Jeg ønsker klubben et riktig godt nytt år og håper at den negative trenden i medlemstallet kan snus så hurtig som mulig. Av erfaring vet vi at tilgangen på nye medlemmer er størst i vårhalvåret. Vi må håpe at det også skjer i år. Prinsippet om at Rotary skal være en enkel og effektiv organisasjon bør stå fast.

Anton S

Sistesia Statistikken

100 % fremmøte februar

Per Brevik	Jim Johansen	Hans Erik Pedersen
Øystein Brodal	Brynjulv Kjenstad	Per Chr. Solberg
Jens B Grønnerød	Kjell Lunde	Kåre Vastveit

6/2	13/2	20/2	1/3	Snitt
80,6	84,2	81,1	50	73,9

Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Mars	Apr.	Mai	Juni
66,6	70,5	73,0	79,5	68,1	69,5	73,9				

RYLA – ROTARY YOUTH LEADERSHIP AWARD ARRANGERES 22. TIL 24. MARS 2019

RYLA som er et lederseminar for ungdom arrangeres ved Oscarsborg Festning og Hotell Drøbak. Målgruppen er ungdom av begge kjønn i alderen 18-24 år. RYLA har vært et internasjonalt Rotaryprogram siden 1971 og i Norge siden 1985.

Formålet med seminaret er å gi fremtidens ledere impulser og idéer til godt lederskap innen næringsliv, organisasjonsliv og forvaltning.

Formen for seminaret er forelesninger av høyt kvalifiserte aktører, oftest med erfaring innen ledelse, etikk, organisasjonsarbeid m.m. Forelesninger i plenum og gruppearbeid. Det hele starter fredag 22 mars kl. 10.30 og avsluttes søndag 24 mars kl. 15:00. Deltakerne mottar det offisielle RYLA-diplomet.

MÅLSETTINGER ER:

- Vise at Rotary respekterer og yter for ungdom
- Tilby ungdom ansvar/oppgaver i frivillig arbeid
- Oppfordre til ledelsesengasjement
- Offentlig anerkjenne unge ledere